

2. กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตร

การขึ้นทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นหลักฐานให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก 3 ชนิด
2. เพื่อทราบจำนวนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก และประมาณการปริมาณผลผลิตของพืชเศรษฐกิจหลัก 3 ชนิด
3. เพื่อป้องกันมิให้มีการสวมสิทธิ์เกษตรกรและปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

สถานที่รับเงินทะเบียน

1. สำนักงานเกษตรอำเภอ
2. ศูนย์บริการและถ่ายทอด

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“พนักงาน” หมายความว่า ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ หรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นจากองค์การ หรือทุนเกินกว่าร้อยละห้าสิบเป็นของรัฐ โดยได้รับเงินเดือนหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นจากองค์การ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้ นอกจากผู้เป็นเจ้าของพนักงานอยู่แล้วตามกฎหมาย

2. ประมวลกฎหมายอาญา

2.1 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษ...

มาตรา 162 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสารกระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่

- (1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้มีกระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่ากระทำการอย่างใดกระทำต่อหน้าคนอื่นเป็นความเท็จ
- (2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง
- (3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งคนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ
- (4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ

ต้องระวางโทษ...

มาตรา 83 ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่
สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ
ต้องระวางโทษ

มาตรา 86 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือ
ให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือ
ขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีผู้รู้ถึงการ
ช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุน
การกระทำความผิด ต้องระวางโทษ...

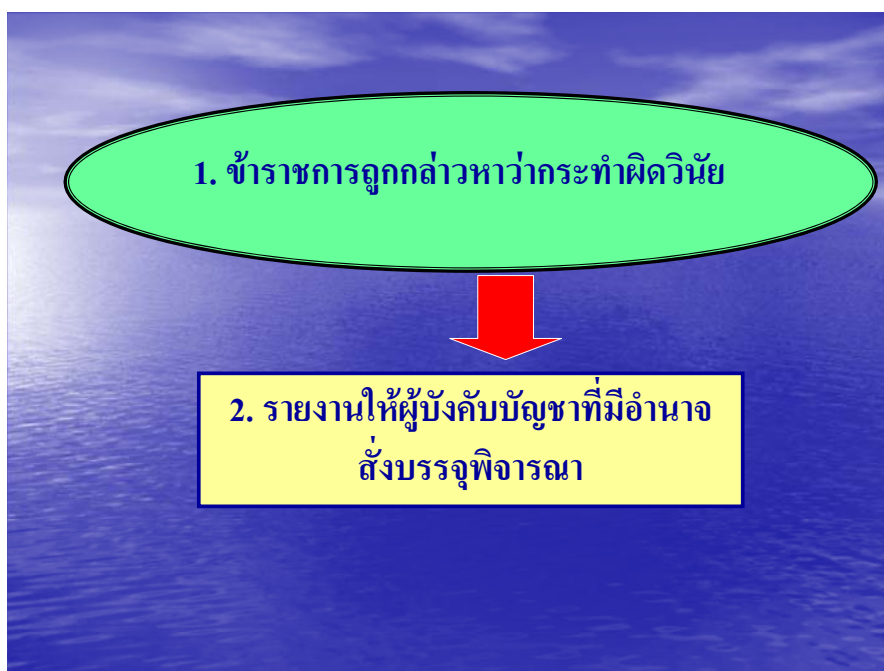
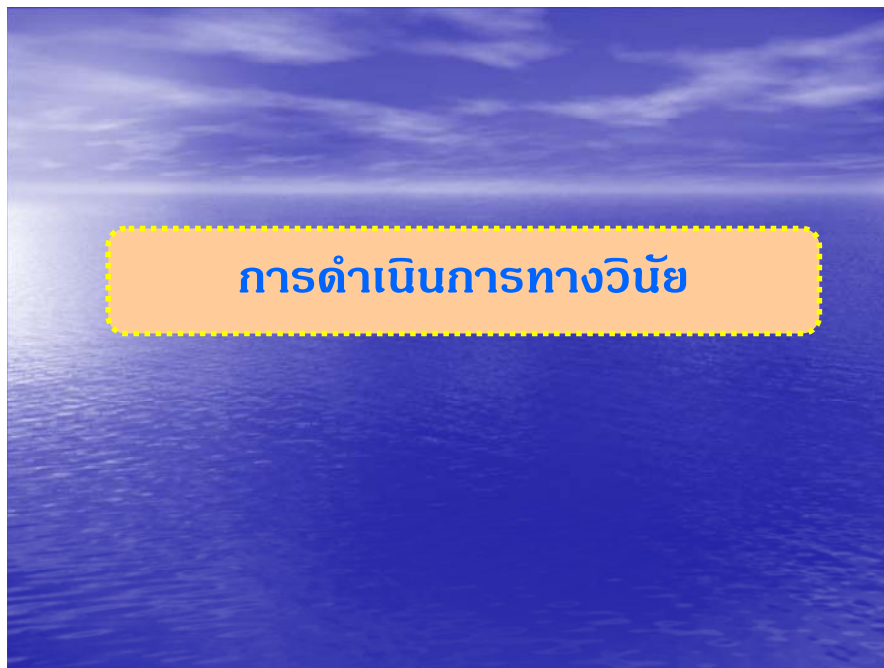
2.2 ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

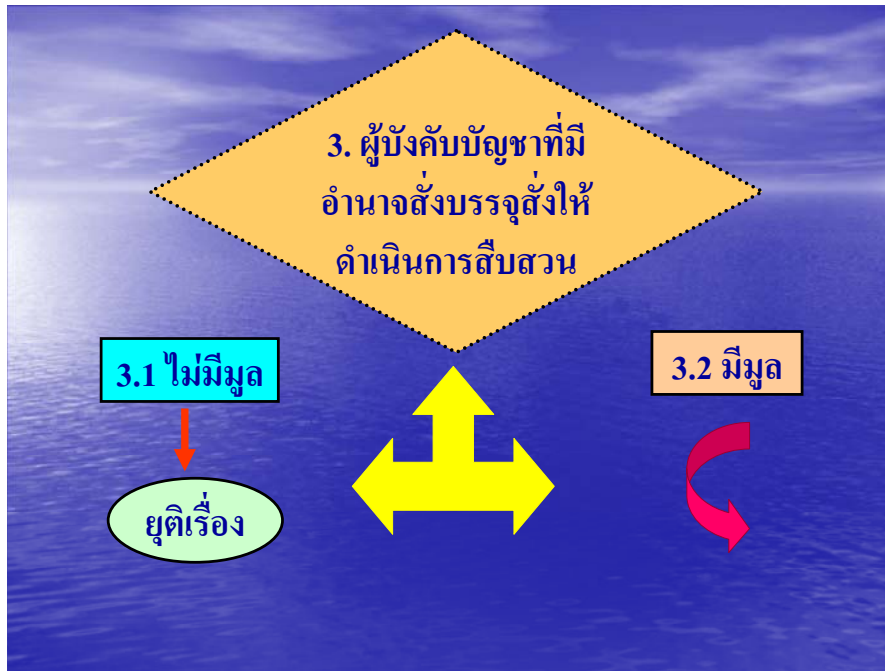
มาตรา 137 ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานซึ่งอาจ
ทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษ

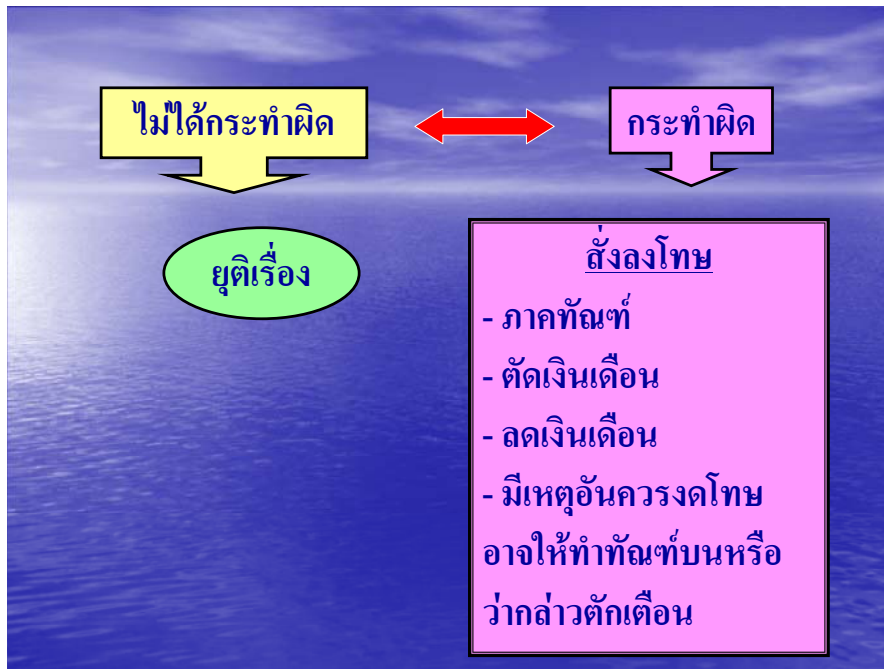
2.3 ความรับผิดชอบเกี่ยวกับเอกสาร

มาตรา 267 **ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงาน ผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ** ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษ...

มาตรา 268 **ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ... มาตรา 267 ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษ...**
ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเอง
 ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

5.4 แจ้งข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐาน (สว.2) ภายใน 15 วัน
นับแต่วันที่ประธานฯ รับทราบคำสั่ง

5.5 รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา

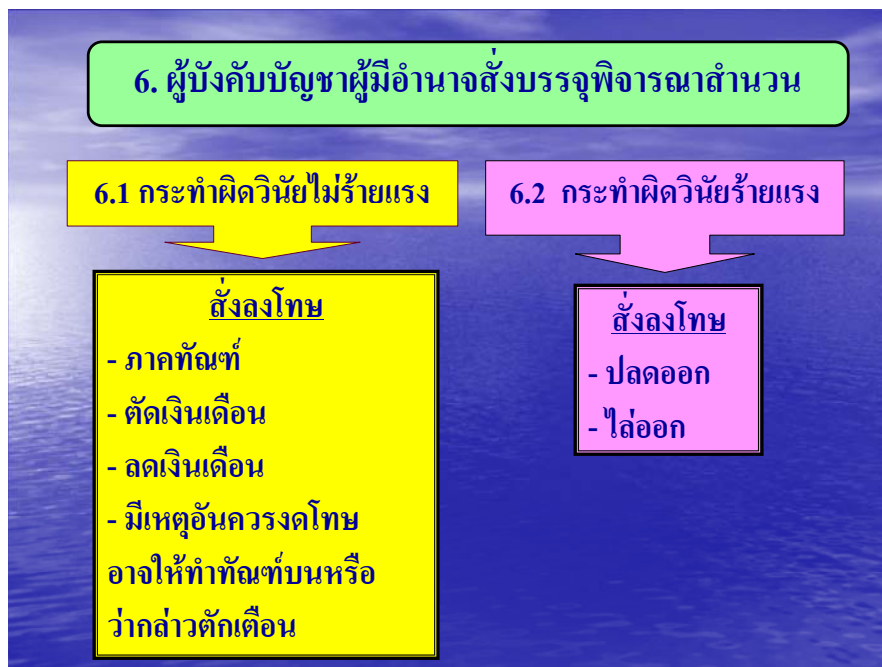
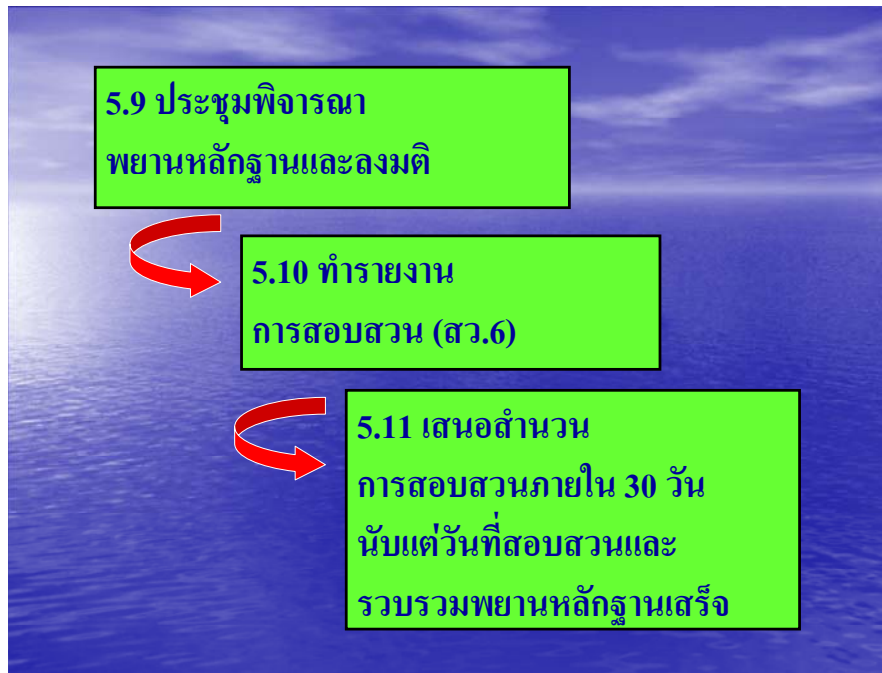
5.6 รวบรวมพยานหลักฐาน
ภายใน 60 วัน นับแต่แจ้ง สว.2

5.7 แจ้งข้อกล่าวหา (สว.3)

5.8 สอบสวนและรวบรวม
พยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา
ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่แจ้งข้อ
กล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ขั้นตอนดำเนินการเมื่อเกิดการกระทำ ความผิดทางละเมิด

ขั้นตอนดำเนินการ

- ❖ กรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงาน
- ❖ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำให้เกิดความเสียหาย
แก่บุคคลภายนอก

กรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ

☑ ผู้เกี่ยวข้องต้องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

☑ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น

- ความเสียหายมิได้เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่และจะไม่แต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ต้องรายงานให้ ปลัดกระทรวง รัฐมนตรี ที่กำกับดูแลเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

- ความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และเข้าสู่กระบวนการตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

☑ จำนวนไม่เกิน 5 คน

☑ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของคณะกรรมการไว้ด้วย

☑ อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นของรัฐร่วมเป็นกรรมการได้

การร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

- ❶ ความเสียหายเกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอื่น
- ❷ หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่งได้รับความเสียหาย
- ❸ ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน

อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

- ❖ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
- ❖ รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด
- ❖ ให้ออกาสผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม
- ❖ เสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้ง
 - มีผู้ต้องรับผิดหรือไม่
 - รับผิดเป็นจำนวนคนละเท่าใด

อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

- ◆ ความเสียหายไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่
 - ให้รับผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ◆ ความเสียหายเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่
 - จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้รับผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
 - ประมาทเลินเล่อ ไม่ต้องรับผิด

หลักการวินิจฉัยของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์

ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่

- รับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม
- รับผิดเต็มจำนวน หักลดหย่อนไม่ได้
- หักส่วนที่เกิดจากความบกพร่องของรัฐไม่ได้
- ฟ้องล้มละลายได้

การมีคำสั่งเมื่อได้รับการแจ้งผลการตรวจสอบจาก กระทรวงการคลัง

- ✦ หน่วยงานของรัฐที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ให้มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
- ✦ หน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานรัฐ ให้มีคำสั่งตามที่เห็นว่า ถูกต้อง

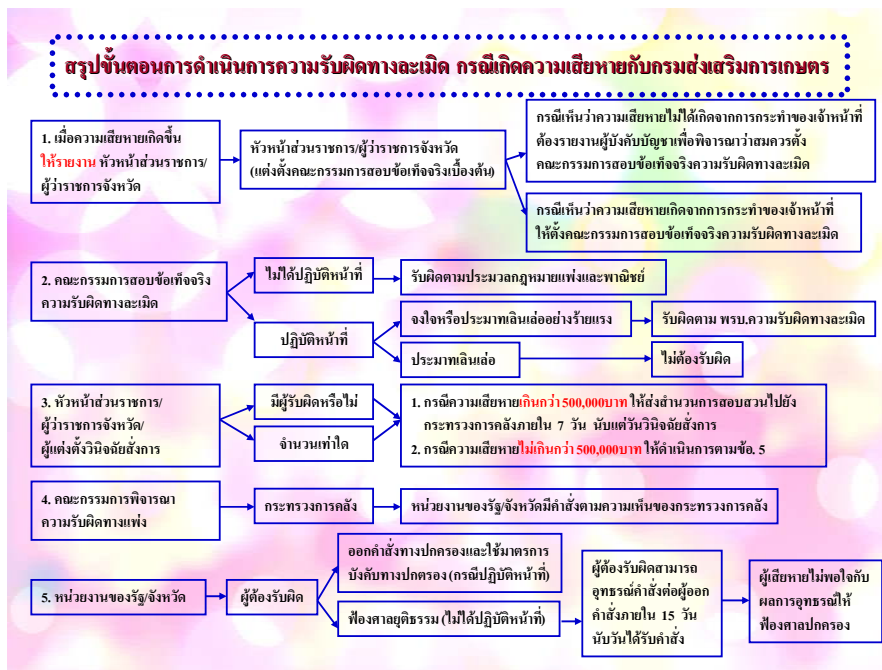
การออกคำสั่งและแจ้งคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชอบ

- ต้องมีรูปแบบตามที่พระราชบัญญัติปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนด
- แจ้งสิทธิอุทธรณ์และอายุความฟ้องคดีต่อศาลให้ผู้ต้องรับผิดชอบ
- หากผู้ต้องรับผิดชอบไม่ชดใช้ภายในกำหนดให้ดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 57

การใช้สิทธิของผู้ต้องรับผิด

- ◆ อุทธรณ์ต่อหน่วยงานผู้ออกคำสั่ง
- ◆ ฟ้องศาลปกครองให้เพิกถอนคำสั่ง
- ◆ ขอทุเลาการบังคับทางปกครองต่อศาลปกครอง

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก

(เฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมและราชการส่วนภูมิภาค)

- บุคคลภายนอกยื่นคำขอ
- บุคคลภายนอกฟ้องคดีต่อศาล

บุคคลภายนอกยื่นคำขอ

- หน่วยงานออกใบรับคำขอให้เห็นหลักฐานแก่ผู้ยื่น
- แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำขอ
- ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 180 วัน
- หากไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จภายใน 180 วัน ต้องขออนุมัติรัฐมนตรีเจ้าสังกัดขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน 180 วัน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

- สอบสวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- เสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งว่า
 - เป็นความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือ
 - เป็นความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

ความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

- ❖ แดงต่อศาลเพื่อให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเข้ามาในคดีและขอให้ศาลยกฟ้องหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 6

ความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

- ๑ แจ้งให้พนักงานอัยการแถลงต่อศาลเพื่อให้เจ้าหน้าที่พื้นฐานะการ เป็นคู่ความในคดี ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 5

การไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่

- เมื่อหน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ถือว่าเกิด ความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ ให้ดำเนินการตาม หมวด 1 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
- ใช้สิทธิไล่เบี้ยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยของรัฐของรัฐได้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย

หมายเหตุ ข้อมูลจากคู่มือการปฏิบัติงานด้านความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ กรมบัญชีกลาง

การดำเนินคดี ของกรมส่งเสริมการเกษตร

เมื่อบุคคลภายนอกฟ้องเจ้าหน้าที่ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นคดีอาญา

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตร ทราบ
2. กรมฯ ขอความอนุเคราะห์จากพนักงานอัยการแก้ต่างคดี
3. แต่งตั้งผู้ประสานคดี
4. พนักงานอัยการไม่รับแก้ต่าง
 - กรมฯ และเจ้าหน้าที่สามารถอ้างความไม่ได้
5. รวบรวมพยานเอกสารหลักฐานดำเนินาเท่ากับจำนวนโจทก์จัดส่งให้พนักงานอัยการ

เมื่อบุคคลภายนอกฟ้องเจ้าหน้าที่ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นคดีอาญา

6. ส่งใบแจ้งทนาย
7. พนักงานอัยการยื่นคำให้การ
8. ศาลนัดสืบพยานโจทก์ จำเลย
9. ยื่นพยานเพิ่มเติม
10. ศาลพิพากษาหากไม่พอใจสามารถอุทธรณ์

จบการบรรยาย

นายวีระ โตสงคราม

ผู้อำนวยการกองนิติการ กรมส่งเสริมการเกษตร

กองนิติการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์ 02 940 6056

โทรสาร 02 579 3678

E-mail: legal@doae.go.th

24 ก.ย. 2552

